

NEDELJA

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave
Autor: Dušan Daković

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Dva insajdera na čelu Totala – umesto tragično nastradalog De Maržeria.....OVDE
- Kristof De Maržeri par sati pre pogibije: „Mi smo protiv sankcija Rusiji“OVDE
- Pripravnica u kontroli leta odobrila poletanje!.....OVDE
- Pojeftinjenje nafte obara profite evropskim naftašima.....OVDE
- Koje su donje granice cene nafte za zemlje proizvođače?.....OVDE
- Kazahstan suspendovao projekat naftovoda ispod Kaspijskog mora.....OVDE
- Rosnjeft i Gasprom zajedno do tehnologije za Arktik - Rosnedra.....OVDE
- Bivši akcionari Jukosa spremaju seriju tužbi protiv Rusije.....OVDE
- EU uvela sankcije emiratskoj naftnoj kompaniji zbog veza sa Sirijom.....OVDE
- Statoil u napuštenom polju otkrio 80 miliona barela nafte.....OVDE

GAS:

- Gas: Na pomolu do sada najveća humanitarna akcija?.....OVDE
- Nastavak pregovora nije doneo rezultate – novi susret 29. oktobra.....OVDE
- Slovački gasni operater protiv Južnog toka.....OVDE
- Brisel obnavlja pregovore o projektu Trans-kaspijskog gasovoda.....OVDE

REGION:

- Osetno pojeftinjenje goriva u Hrvatskoj.....OVDE
- Pojeftinjenje goriva za 5-10 feninga u BiH.....OVDE
- FBiH: Novi tender za konsultanta u pregovaranju sa naftnim koncesionarom.....OVDE

Dva insajdera na čelu Totala – umesto tragično nastradalog De Margeriea

PARIZ, MOSKVA - Francuska naftna kompanija Total imenovala je u sredu Patrika Pujanea (Patrick Pouyanne) (velika slika) za novog izvršnog direktora, a Tjerija Demarseta (Thierry) (mala slika) za predsednika upravnog odbora, dan pošto je u šokantnoj nesreći na moskovskom aerodromu Vnukovo u ponedeljak uveče poginuo njen dotadašnji čelnik Kristof de Maržeri (Christophe de Margerie) (63). Pujane (51), izabran na vanrednom sastanku odbora direktora naftnog giganta, na mesto izvršnog direktora dolazi sa položaja čelnika Totalovog sektora prerade i hemijskog kompleksa. U Totalu je od 1997. Demarest je bio izvršni direktor Totala od 1995. do 2007. u periodu kada je jednu kompaniju srednje veličine pretvorio u četvrtog po snazi svetskog naftnog kolosa. Njegova najspektakularnija odluka bilo je 49 milijardi dolara teško „neprijateljsko“ preuzimanje lokalnog rivala Elf Aquitaine. To spajanje, zajedno sa Exxonovim preuzimanjem Mobila, stručnjaci smatraju za dve najbolje megakupovine u naftnom sektoru ikada. Demarest će na položaju predsednika kompanije ostati, međutim, do kraja 2015. godine, kada se očekuje da Pujane preuzme oba resora, baš kao što je to kontrolisao njegov prethodnik De Maržeri. Vrednost deonice Totala pala je dva odsto u utorak, na roboj berzi Euronext, kao reakcija na vest o pogibiji čelnika druge najveće francuske kompanije. Sa De Maržerijem su poginuli i trojica članova posade Totalovog Falcon-a. **AFP, AP**

Kristof De Maržeri par sati pre pogibije: „Mi smo protiv sankcija Rusiji“

PARIZ – „Par sati pre nego što će nastradati na aerodromu Vnukovo, Kristof de Maržeri je u ponedeljak uveče u moskovskoj dači ruskog premijera kritikovao sankcije Zapada protiv Rusije, demonstrirajući pred licem aktera novog globalnog sukoba svoj jak integritet“, započinje *The New York Times* tekst povodom pogibije čelnika francuskog Totala. „Mi smo protiv sankcija“, stoji u transkriptu de Maržerijevog obraćanja na sastanku Dmitrija Medvedeva sa

Pripravnica u kontroli leta odobrila poletanje!

MOSKVA - Istraga nastoji da utvrdi okolnosti pod kojima je došlo do bizarnog sudara Totalovog aviona Dassault Falcon, koji je prilikom poletanja prednjim točkom udario u čistač snega zatečen na pisti. Avion se odmah posle sudara srušio i zapalio. Ruske vlasti su osim vozača ralice, uhapsile četiri osobe iz kontrole leta, dok je direktor aerodroma podneo ostavku. Među uhapšenima je 24-godišnja Svetlana Krivsun (foto gore) koja je bila na obuci u kontroli leta i koja je dala dozvolu za poletanje pilotu Falkona. *Mail*

grupom zapadnih biznismena. „Vi ste to čuli. I ja zbog toga nisam postao mnogo popularan u sopstvenoj zemlji, gde me često optužuju da promovišem naše (Totalove) sebične interese“, stoji u stenogramu. Osim lika jednog od najistaknutijih biznismena prve

svetske lige koji se borio protiv zaošttravanja napetosti na liniji Istok-Zapad, De Maržeri je u julu ove godine, nepuna četiri meseca pre pogibije, bio na naslovnim stranicama sa izjavom novinarima da „nema više razloga da se nafta plaća u dolarima“. Zaposlen u Totalu od 1974., Kristof de Maržeri, sa nadimkom "Veliki Brkovi", postao je direktor 2007. a tome je dodao funkciju predsednika kompanije 2010. godine. Širenje Totalovih poslova u Rusiji, smatra se jednim od nekoliko glavnih strateških pravaca kojima se od tada rukovodio.

**ЖИВОТ НИКАД
НЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ**

Енергија живота

NIS

GAZPROM NEFT

Koje su donje granice cene nafte za zemlje proizvođače?

MOSKVA – Saudijska Arabija profitira na postojećim niskim cenama nafte jer jednim potezom zadaje udarac trima svojim protivnicima – Rusiji i Iranu, smanjujući im ključne budžetske prihode i Americi, uzdrmajajući temelje proizvodnje nafte iz škriljaca koja pretila da SAD pretvori u važnog izvoznika ove sirovine, kaže za rusku TV mrežu **RT** naftni ekspert i publicista Pepe Escobar. Prema njemu, to međutim ne može dugoročno da traje, jer će se u neprilici naći i sama Saudijska Arabija ako se ostvare projekcije za prvi kvartal 2015. prema kojima bi cena barela mogla da padne na između 70 i 80 dolara. Prema indeksima Economista, Wall Street Journala,

Blomberga i Reutersa, donja granica cene nafte koja stabilizuje budžetske prihode Venecuele i Ekvadora je 120 dolara, dok je Iraku potreban barel između 106 i 116 dolara, a Iranu čak 130 do 140 dolara. U slučaju Irana situacija je nešto povoljnija jer prihodi od nafte čine manje od 20% njenih budžetskih priliva, jer je zemljaviše oslonjena na prirodni gas. Što se tiče Rusije, njen budžet za 2015. je projektovan na ceni nafte od 100 dolara, navodi Escobar. Kritična tačka proizvodnje nafte iz škriljaca u SAD procenjuje se na oko 80 dolara. Escobar očekuje da se pre ili kasnije na tržištu smanji ponuda nafte, posebno iz venecuele, Ekvadora i Irana, što će podići cene te sirovine.

Pojeftinjenje nafte obara profite evropskim naftašima

LONDON – Investitori sa nesrpljenjem očekuju poslovne izveštaje evropskih naftnih kolosa za treći kvartal, koji će biti saopšteni iduće nedelje i odraziti dramatičan pad cena sirove nafte od 25% u poslednja četiri meseca, piše **Reuters**. Vrednosti akcija kompanija BP, Dutch Shell, Eni, Total i BG pale su za 15 do 20 odsto od kraja juna na ovamo. Pozivajući se na tržišne analitičare, agencija predviđa da će profiti kompanija u trećem kvartalu biti oko 10 do 25 odsto manji na godišnjem nivou i 13 odsto niži od zarada u drugom tromesečju ove godine. Izuzetak je Shell, kome analitičari predviđaju uvećanje profita u 3. kvartalu na godišnjem nivou zbog obnavljanja proizvodnje u meksičkom zalivu. Jedina svetla tačka u poslovanju biće sektor prerade, jer je rafinerijska marža zahvaljujući jeftinoj nafti u ovom mesecu dostigla bezmalo devet dolara po prerađenom barelu. Dodatnu kompenzaciju padu vrednosti nafte kompanije će naći u dolaru čija je vrednost u tromesečju uvećana šest odsto.

Rosnjeft i Gazprom zajedno do tehnologije za Arktik - Rosnedra

MOSKVA – Ruska Federalna agencija za rudna bogatstva Rosnedra saopštila je da će „verovatno odobriti“ Rosnjeftu i Gazpromu

preostale licence za istraživanje i proizvodnju nafte i gasa u području ruskog Arktika, uz sugestiju da te dve domaće kompanije zajedno razvoju potrebnu tehnologiju za ove projekte.

Potpredsednik Rosnedra Orest Kasparov rekao je u četvrtak na jednom naftno-gasnom forumu u Moskvi da bi te dve kompanije mogle zajedničkim naporima formirati

konzorcijum za razvoj tehnologija za

eksploataciju podmorja Arktika. SAD i EU su nametnule Rusiji sankcije zbog navodnog uplitanja u krizu u Ukrajini, uključujući zabranu izvoza tehnologije i pružanja usluga za istraživanje nafte u dubokom podmorju Arktika i naftnih škriljaca ispod ruskog kopna, potseća RIA Novosti. Početkom ove nedelje, ruski ministar energije Aleksandar Novak procenio je da će ta zemlja do 2020. u potpunosti kod kuće razviti proizvodnju ove tehnologije.

Kazahstan suspendovao projekat naftovoda ispod Kaspijskog mora

ASTANA – Kazahstan je odlučio da suspenduje projekat gradnje naftovoda Kazahstanski kaspijski transportni sistem (KCTS), kao alternativni pravac izvoza svoje nafte mimo transporta preko Rusije, saopšteno je u sredu agenciji *Trend* iz ministarstva energije u Astani. Odluka o tom

projektu biće usklađivana sa planovima, nedavno odložene realizacije druge faze tamošnjeg gigantskog naftnog polja Kašagan, ali je i plod procene vlasti Kazahstana da anti-ruske sankcije Zapada neće blokirati isporuke nafte i gasa iz Rusije u EU, uključujući i kazahstansku naftu koja ide u Evropu preko ruskog, odnosno Transnjeftovog transportnog sistema. KCST je planiran da transportuje na međunarodna tržišta kazahstansku naftu, mahom iz druge i treće faze razvoja polja Kašagan, trasom ispod Kaspijskog mora, do naftovoda Baku-Tbilisi-Cejhan i drugim naftovodima u Azerbejdžanu. Ministar nafte i gasa Kazahstana Uzakbaj Karabalin je ranije rekao agenciji Trend da projekat KCST neće biti potreban pre 2020.

Bivši akcionari Jukosa spremaju seriju tužbi protiv Rusije

MOSKVA – Bivši akcionari Jukosa uskoro će podneti tužbe sudovima u Nemačkoj, SAD, Britaniji, Holandiji i Francuskoj, zahtevajući zaplenu ruske imovine u Evropi i SAD kako bi im se nadoknadili gubici nastali nacionalizacijom i potom likvidacijom te bivše ruske naftne kompanije, objavio je u ponedjeljak nemački časopis *Der Spiegel*. pozivajući se na advokate tužilaca. Krajem jula ove godine, Stalni arbitražni sud u hagu je presudio da Rusija mora da isplati nadoknadu u visini čak 50 milijardi dolara Grupi Menatep, kja objedinjuje bivše vlasnike Jukosa. Sud je prihvatio njihov stav da je ruska vlada eksproprijacijom prisvojila njihovu imovinu. Iz Moskve je najavljeno da će pokušati da anuliraju ovu presudu. Ruske vlasti su 2003. osudile rukovodioce Jukosa za finansijska krivična dela, pronevere, pranje novca i neplaćanje poreza. Zbog toga je bivši čelnik kompanije Mihail Hodorovski, svojevremeno jedan od najbogatijih ljudi na svetu, sa imovinom procenjenom na 15 milijardi dolara, odrobijao deset godina, pre nego što je dekretom predsednika Putina oslobođen daljeg izrdžavanja kazne.

LUKOIL UVEK U POKRETU

LUKOIL SRBIJA
Maloprodajna mreža od 118 benzinskih stanica širom Srbije
11 odsto udela na tržištu naftnih derivata Srbije
CILJ: LIDER U REGIONU

TRENUTNO	AUTOPUT	AKCIJA!
ecto Diesel EVRO DIZEL		157.9
ecto Plus EP BMB 95		153.6
EVRO DIZEL		154.7
EP BMB 95		150.7
AUTOGAS TNG		89.1

EU uvela sankcije emiratskoj naftnoj kompaniji zbog veza sa Sirijom

BRISSEL – Evropska unija je 21. oktobra proširila sankcije Siriji na još 12 vladinih ministara i dva vojna oficira, ali i zamrzla sredstva kompaniji Pangates International iz emiratskog grada

Šardžah „jer je bila posrednik u snabdevanju sirijskog režima naftom“. Istu meru je pre EU prema toj kompaniji iz Ujedinjenih arapskih emirata primenila i američka administracija. EU je takođe zamrzla sredstva podfirme Pangatesa u Damasku, grupe Abdulkarim. Na listi osoba koje podležu sankcijama EU su i dva visoka menadžera egipatske i libanske naftne trgovačke kompanije Tri-Ocean Energy, odnosno Overseas Petroleum

Trading, piše **AFP**. Inače, te dve kompanije su dodate na crnu listu EU u julu ove godine .

Statoil u napuštenom polju otkrio postojanje do 80 miliona barela nafte

OSLO – Norveški Statoil saopštio je u utorak da je u jednom starom, napuštenom naftnom polju otkrio da leži do 80 miliona dostupnih rezervi nafte. Polje je otkriveno pre dve decenije i nije

eksploatisano jer su tada njegove rezerve procenjene kao isuviše male da bi opravdale proizvodnju. Statoil je međutim novim istraživanjima utvrdio da ovaj depozit, u blizini njegovog velikog severnomorskog polja Grane, sadrži između 30 do 80 miliona barela. Kompanija Norsk Hydro je prilikom otkrića ovog polja 1992. procenila njegove rezerve na svega šest miliona barela, prenosi **Reuters**.

Gas: Na pomolu do sada najveća humanitarna akcija?

BRATISLAVA - Nemačka kancelarka Angela Merkel u ponedjeljak je pozvala ukrajinske saveznike da pomognu toj zemlji u plaćanju duga za gas Rusiji, u iznosu od preko tri milijarde dolara. Posle razgovora sa slovačkim premijerom, Merkel je u Bratislavi izjavila: "Svako mora da pridonese, uključujući i Slovačku", prenosi **AFP**. "Radi se o tome da nađemo kredit, koji će omogućiti

rešavanje situacije", rekla je Merkel tokom jednodnevne posjete Slovačkoj. Prošle nedelje u Milanu, predsednici Rusije i Ukrajine Vladimir Putin i Petro Porošenko, dogovorili su elemente kompromisnog rešenja koji uključuju plaćanje duga od 1.45 milijardi dolara do kraja oktobra i još 1.65 milijardi dolara do kraja 2014. Pored toga usuglašena je privremena cena od 385 dolara za hiljadu kubnih metara gasa, po kojoj će se, uz avansno plaćanje, ostvarivati isporuke tokom zime.

Nastavak pregovora nije doneo rezultate – novi susret 29. oktobra

BRISSEL – Predstavnici Ukrajine, Rusije i EU sastali su se ove nedelje u Briselu radi dogovora o privremenom ugovoru kojim bi bio obnovljen izvoz ruskog gasa u Ukrajinu, ali je sastanak završen bez rezultata. Rusija je pristala da odobri Ukrajini diskont od 100 dolara na cenu gasa do kraja zime, odnosno tarifu od 385\$ za 1.000 kubika, ali je odbila predlog Kijeva da to bude i cena za budući ugovor, niti je utvrđen način na koji bi Naftogaz isplatio Gaspromu dugovanja za ranije isporučeni gas. Dogovoreno je da se razgovori nastave 29. oktobra. **RIA Novosti**

Slovački gasni operater protiv Južnog toka

BRATISLAVA – Ukoliko bi Evropska unija odobrila Rusiji gradnju gasovoda Južni tok, time bi Ukrajini poslala poruku da nije spremna da podrži njene ambicije ka Zapadu, niti je smatra pouzdanim transporterom prirodnog gasa, rekao je čelnik slovačke gasne transportne kompanije.

„Potencijalna podrška Južnom toku, posebno u punom obimu, ne bi predstavljala toliko pozitivnu podršku ruskom partneru, koliko potpuno neprijateljsku meru prema Ukrajini“, rekao je za Reuters predsednik Eustreama Tomaš Mereček. „Ne mogu da razumem kako bi EU to mogla da podrži, posebno sada u kotkestu postojećih ambicija, potreba i nadanja Ukrajine“, dodao je on. Južni tok bi oduzeo Ukrajini prihode od tranzita Gaspromovog gasa za Evropu, kojim pokriva deo računa za uvozni ruski gas, potseća agencija. „To bi teško pogodilo Ukrajinu, izazvalo ogromne finansijske gubitke, uništilo vrednost njene gasovodne mreže, što su neke od okonsica privrede te zemlje“, rekao je Mareček.

Reuters napominje da bi gubitke pretrpeo i Eustream, koji transportuje gas iz Ukrajine ka nekoliko regionalnih EU gasovoda. U slučaju izgradnje Južnog toka, Eustream bi ostao bez tog posla sa istekom duguročnog ugovora koji ima sa Gaspromom u 2028. godini.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

www.srbijagas.com

Факс: +381 21 481 1305
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија

ЈП "СРБИЈАГАС"

Brisel obnavlja pregovore o projektu Trans-kaspijskog gasovoda

BAKU – Evropska komisija želi da obnovi pregovore sa Azerbejdžanom i Turkmenistanom oko izgradnje Trans-kaspijskog gasovoda, kao dela Južnog gasnog koridora, ključne poluge kojom EU planira da obezbedi direktno snabdevanje kaspijskim gasom, kao alternativu ruskom gasu i

gasovodima, saopštila je u sredu “ambasadorka” EU u Azerbejdžanu. Malena Mard je kazala novinarima da za sada ne može da kaže datum teipartitnog sastanka. Trans-kaspijski gasovod planiran je da ide trasom od 300 kilometara od kaspijske obale Turkmenistana ispod mora do Azerbejdžana gde bi se povezao na Južni gasni koridor. Kapacitet gasovoda je 30 do 40 milijardi kubika godišnje. Razgovori o ovom projektu vode se od kraja devedesetih godina. **Azernews**

Novo EVO gorivo

Auto prede kao maca.

EVO DIESEL, EVO 95

EKSKLUZIVNO NA MOL BENZINSKIM STANICAMA

ΕΚΣΚΛΥΣΙΒΟ ΝΑ ΜΟΛ ΒΕΝΖΙΝΣΚΙΩ ΣΤΑΝΙΣΚΙΩ

KVALITET O KOM SE PRIČA
www.molserbia.rs

КВАЛИТЕТ О КОМ СЕ ПРИЧА
www.molserbia.rs

MOL

MOL

Osetno pojeftinjenje goriva u Hrvatskoj

ZAGREB - Cene naftnih derivata u Hrvatskoj drastično su smanjene, pa je litar Eurosupera 95 u sredu na benzinskim stanicama bio jeftiniji za čak 30 lipa i prodavao se za 10,16 kuna (oko 1,32 evra). Prema informacijama portala cijenegoriva.info to je najniža cena te vrste goriva od početka godine i najveći pad od aprila 2013. Litar Eurosupera 95 čak je za kunu sada jeftiniji nego početkom jula ove godine. Cena Eurodizela na hrvatskim pumpama je u sredu pala za 22 lipa, na 9,64 kn (oko 1,25€). To je ujedno i najniža cena Eurodizela od liberalizacije tržišta naftnih derivata u Hrvatskoj sredinom februara.

Pojeftinjenje goriva za 5-10 feninga u BiH

BANJALUKA, SARAJEVO – Cene goriva u Republici Srpskoj trebalo bi da pojeftine za oko 10 feninga po litri, rečeno je agenciji Fena iz Udruženja uvoznika i distributera nafte i naftnih derivata u RS. Do kraja nedelje na benzinskim stanicama u RS bi cene benzina i nafte trebalo da budu, kako je navedeno, oko 2,10 KM, a sada su 2,20 ili 2,22 KM. Na većini benzinskih pumpi u Federaciji BiH tokom ove i početkom naredne nedelje očekuje se sniženje cena goriva za pet feninga – potvrdili su za Agenciju Fena u federalnom ministarstvu trgovine. Zahteve za korekciju cena koje se odnose na benzin i dizel, kako su naveli u tom ministarstvu, dostavila je većina distributera nafte i naftnih derivata.

FBiH: Novi tender za konsultanta u pregovaranju sa naftnim koncesionarom

SARAJEVO - Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije BiH pokrenulo je novi postupak izbora konsultanta u procesu pregovaranja sa budućim koncesionarom za istraživanje i eksploataciju nafte i gasa na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine. Prethodni tender organizovan proteklog leta je poništen, zbog lošeg odziva potencijalnih konsultanata. Novi potzov za prijave važi do 19. novembra a u informaciji na portalu ministarstva se ne preciziraju finansijski uslovi koji se nude potencijalnim kandidatima.

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

**ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

